

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-040/23-5433/2

Podgorica, 11.07.2023.godine

MINISTARSTVO PRAVDE
-n/r ministra, gospodina Marka Kovača -

Poštovani gospodine Kovač,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga zakona* i pripremljeni *Izveštaj o analizi uticaja propisa*, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst i *Izveštaj o analizi procjene uticaja propisa* utvrđeno je, da se *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku* odnosi na jačanje procesnih garancija za djecu koja su osumnjičena ili optužena u krivičnim postupcima, takođe i osnaživanje položaja djeteta kao žrtve, oštećenog ili svjedoka krivičnog djela. Dakle, donošenjem zakona omogućice se efikasniji pravni okvir za maloljetnike u krivičnom postupku kao i efikasnije sprovođenje Zakona u praksi. Nadalje, ukazala se potreba za usklađivanjem krivičnog zakonodavstva sa međunarodnim standardima (članom 1 Konvencije UN o pravima djeteta), u pogledu pojmovnog određenja djeteta koje ima za cilj dodatnu procesnu zaštitu. Radi pomoći sudovima i tužilaštvima u postupanju prema maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela, bilo je potrebno posebno izdvojiti stručne službe u kojima će poslove obavljati lica različitih specijalističkih profesija, s ciljem da u postupku doprinesu davanjem stručnih mišljenja, obavještenja i druge pomoći u postupanju prema maloljetniku kao učiniocu krivičnog djela.

U tekstu *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku* i *Izveštaju o analizi procjene uticaja propisa u djelu procjene fiskalnog uticaja*, navedeno je da za implementaciju predmetnog *Predloga* nijesu potrebna izdvajanja dodatnih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta državnog budžeta, nema primjedbi na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku*.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo pravde

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku*

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Potreba donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku zasniva se na više razloga. Ključni cilj jeste jačanje procesnih garancija za djecu koja su osumnjičena ili optužena u krivičnim postupcima, takođe i osnaživanje položaja djeteta kao žrtve, oštećenog ili svjedoka krivičnog djela. Dakle, donošenjem zakona omogućuje se efikasniji pravni okvir za maloljetnike u krivičnom postupku kao i efikasnije sprovođenje Zakona u praksi. Nadalje, ukazala se potreba za usklađivanjem krivičnog zakonodavstva sa međunarodnim standardima (članom 1 Konvencije UN o pravima djeteta) u pogledu pojmovnog određenja djeteta koje ima za cilj dodatnu procesnu zaštitu.

Radi pomoći sudovima i tužilaštvima u postupanju prema maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela, bilo je potrebno posebno izdvojiti stručne službe u kojima će poslove obavljati lica različitih specijalističkih profesija, s ciljem da u postupku doprinesu davanjem stručnih mišljenja, obavještenja i druge pomoći u postupanju prema maloljetniku kao učiniocu krivičnog djela.

Izvršeno je preispitivanje i nekih odredaba koje je nametnula praktična primjena, a propisani su i novi članovi.

Uzroci problema ogledaju se u potrebi propisivanja dodatne procesne zaštite u skladu sa pojmovnim određenjem djeteta kao lica do navršene 18 godine života. Naime, prepoznato je da djeci kao česnicima u krivičnom postupku bilo kao okrivljenim ili oštećenim i svjedocima treba pružiti dodatnu pomoć koju je bilo neophodno preciznije definisati u vidu stručnih lica različitih profesija.

Posljedice problema ogledaju se u nedovoljnom postizanju opšte svrhe propisivanja i izricanja krivičnih sankcija kao ni svrha kaznjavanja. Takođe kao posljedica problema može se smatrati porast ponašanja koja se mogu podvesti pod krivična djela koja imaju negativne posljedice kako u društvu tako i među djecom. Imajući u vidu sve prednje navedeno, očekuje se da predložene izmjene i dopune doprinesu što djelotvornijem ostvarivanju prava djeteta, te stvaranju neophodnih uslova, kako bi sve ono što su identifikovani problemi ovog zakona, bili prevaziđeni.

Pod oštećenim subjektima može se smatrati svako dijete, kako kao potencijalna žrtva, oštećeni ili svjedok u postupku, tako i kao potencijalni učinilac krivičnog djela, pa se direktni efekti predloženih izmjena i dopuna ogledaju u pozitivnom uticaju na djecu, te ostvarivanje njihovih prava.

Bez izmjena i dopuna Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku („status quo“ opcija) ne bi se moglo obezbijediti usaglašavanje ovog propisa sa priznatim međunarodnim i evropskim standardima. Takođe, opcija „status quo“ ne može biti prihvaćena, imajući u vidu probleme koji su trebali da se riješe, a koji nijesu mogli biti otklonjeni bez izmjene regulatornog okvira.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Ključni cilj jeste jačanje procesnih garancija za djecu koja su osumnjičena ili optužena u krivičnim postupcima, takođe i jačanje položaja djeteta kao žrtve, oštećenog ili svjedoka krivičnog djela. Nadalje, ukazala se potreba za usklađivanjem krivičnog zakonodavstva sa relevantnim standardima u pogledu pojmovnog određenja djeteta koje ima za cilj dodatnu procesnu zaštitu.

Obaveza donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku proizilazi iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2023. godinu.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Opcija status quo, odnosno odsustvo regulatorne promjene, nije razmatrana jer je Programom rada Vlade Crne Gore za 2023. godinu planirano donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku.

Prilikom opredjeljenja koju opciju promjene regulatornog okvira primijeniti u ovom slučaju, odlučeno je da to bude opcija izmjene i dopune postojećeg zakona, jer se odredbe postojećeg zakona ne mijenjaju u dovoljnoj mjeri, pa se izmjene i dopune u odnose na terminološku usklađenost, razumljivost, preciznost i primjenljivost normi, te se na taj način obezbjeđuje dalja razrada koncepcije samog važećeg zakona.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Imajući u vidu da se ovim zakonom uređuje pravni okvir za maloljetnike, rješenja koja su utvrđena ovim zakonom, imaće pozitivne uticaje na djecu, te ostvarivanje njihovih prava, jačanje položaja djeteta kao žrtve, oštećenog ili svjedoka krivičnog djela. Donošenjem zakona omogućiće se efikasniji pravni okvir za maloljetnike u krivičnom postupku, podizanje transparentnosti rada institucija i efikasnije sprovođenje Zakona u praksi. Ne mogu se prepoznati negativni uticaji koje bi mogle ove izmjene i dopune da prouzrokuju.

Predložene izmjene i dopune važećeg Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku neće izazvati troškove građanima i privredi, niti će uvesti bilo kakva administrativna opterećenja ili biznis barijere.

Izmjenama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku ne utiče se na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i podsticanje tržišne konkurencije.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz bužeta Crne Gore:

Za implementaciju ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda.

Implementacijom ovog propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Za implementaciju ovog zakona nijesu neophodna finansijska sredstva, iz čega proizilazi da nije potrebno obezbijediti u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno za narednu fiskalnu godinu.

Usvajanjem propisa predviđeno je donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze, koje će biti moguće sagledati nakon njihovog donošenja.

Implementacijom ovog zakona neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

Nisu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda budući da iste nije potrebno obezbijediti.

Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. **Obrazložiti.**

U izradi propisa nije korišćena eksterna ekspertska podrška, već je tekst Nacrta zakona pripremio Ministarstvo pravde.

Ministarstvo pravde formiralo je Radnu grupu za izradu Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku sastavljenu od predstavnika sudstva, Državnog tužilaštva, Stručne službe u Vrhovnom državnom tužilaštvu, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva zdravlja, Ministarstva rada i socijalnog staranja, kao i predstavnik NVO sektora.

Nacrt zakona, Ministarstvo pravde je, kao predlagač propisa, objavilo na javnu raspravu 2. marta 2023. godine. Javna rasprava trajala je 40 dana. Tokom trajanja javne rasprave bilo je primjedbi, predloga i sugestija, a izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi je objavljen dana 26. aprila 2023. godina na internet stranici Ministarstva pravde - [Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o po \(www.gov.me\)](http://www.gov.me)

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za implementaciju ovog propisa.

Mjere koje će biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi jeste promocija novih rješenja iz zakonskog teksta.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva jesu izvještaji pravosudnih organa.

Za monitoring propisa je nadležno Ministarstvo pravde.

Podgorica, 4.07.2023. godine

